19R

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

संस्कृत विशारद (बी.ए.) नियमित

परीक्षा: जानेवारी – २०२३

सत्र १ ले

विषय: नीतिशतक (19R415)

दिनांक: ०९/०१/२०२३ **गुण : ६०** **वेळ : स. १०.०० ते १२.३०**

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात. २) सर्व प्रश्न सोडवणे अनिवार्य.

प्र.१. केषाञ्चिद् पञ्चानां श्लोकानामनुवादं कुरुत। **(२५)**

१. नमस्यामो देवान् ननु हतविधेस्तेऽपि वशगा विधिर्वन्द्यः सोऽपि प्रतिनियतकर्मैकफलदः।
फलं कर्मायत्तं यदि किमपरैः किं च विधिना नमस्तत् कर्मभ्यो विधिरपि न येभ्यः प्रभवति।।

२. सृजति तावदशेषगुणाकरं पुरुषरत्नमलंकरण भुवः।
तदपि तत् क्षणभङ्गि करोति चेदह कष्टमपण्डिताविधेः।।

३. लभेत सिकतासु तैलमपि यत्नतः पीडयन् पिबेच्च मृगतृष्णिकासु सलिलं पिपासार्दितः।
कदाचिदपि पर्यटञ्छशविषाणमासादयेन्न तु प्रतिनिविष्टमूर्खजनचिर्तमाराधयेत्।।

४. मनसि वचसि काये पुण्यपीयूषपूर्णास्त्रिभुवनमुपकारश्रेणिभिः प्रीणयन्तः।
परगुणपरमाणून्पर्वतीकृत्य नित्यं निजहृदि विकसन्तः सन्ति सन्तः कियन्तः।।

५. अधिगतपरमार्थान्पण्डितान्मावमंस्यास् तृणमिव लघुलक्ष्मीर्नैव तान्संरुणद्धि।
अभिनवमदलेखाश्यामगण्डस्थलानां न भवति बिसतन्तुर्वारणं वारणानाम्।।

६. जयन्ति ते सुकृतिनो रससिद्धाः कवीश्वराः। नास्ति येषां यशःकाये जरामरणजं भयम्।।

प्र.२. पञ्चानां ससन्दर्भं स्पष्टीकरणं लिखत। **(२५)**

१. तस्मै नमः कर्मणे।
२. ज्वर इव मदो मे व्यपगतः।
३. विधिरहो बलवानिति मे मतिः।
४. न भवति बिसतन्तुर्वारणं वारणानाम्।
५. न तु प्रतिमिविष्टमूर्खजनचिन्तमाराधयेत्।
६. सत्सङ्गतिः कथय किं न करोति पुंसाम्।

प्र.३. एकां पद्धतिमनुसृत्य निबन्धं लिखत। **(१०)**

अज्ञपद्धतिः

अथवा

विद्वपद्धतिः